

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap 1b

Tema: Demokratiska system och medborgarinflytande

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen ska behandla demokrati och politiska system på lokal och nationell nivå samt inom EU. Dessutom ska medborgarnas möjligheter att påverka politiska beslut och maktfördelning i olika system tas upp. Även digitaliseringens möjligheter och utmaningar i relation till politik ska belysas.

Kunskapskrav

Eleven kan analysera samhällsfrågor och identifiera flera orsaker och konsekvenser. I analysen använder eleven säker samhällsvetenskapliga begrepp, teorier och modeller samt värderar dem med nyanserade omdömen.

Lärrarledda instruktioner

Introduktion till demokratiska system (10 min)

- Introducera begreppet demokrati och dess olika former (representativ, direkt).
- Diskutera skillnader mellan demokratier och diktaturer.
- Förklara hur olika politiska system fungerar (exempel: monarki vs. republik).

Medborgarinflytande i Sverige (10 min)

- Beskriv hur medborgarna kan påverka politiska beslut genom val och andra former av deltagande.
- Gå igenom olika instanser där medborgarinflytande utövas (exempel: kommunfullmäktige, riksdagen).

- Introducera begreppet opinionsbildning och dess betydelse i demokratiska processer.

Digitaliseringens roll i politiken (10 min)

- Diskutera hur digitalisering har förändrat medborgarinflytande och politisk kommunikation.
- Ta upp sociala medier som plattformar för opinionsbildning och aktivism.
- Belysa både positiva och negativa sidor av digitaliseringen i politiska sammanhang.

Gruppdiskussioner (15 min)

- Låt eleverna diskutera i mindre grupper hur de ser på medborgarinflytande i dagens samhälle.
- Be dem relatera sina diskussioner till digitaliseringens påverkan.
- Sammanfatta diskussionerna i klassen.

Avslutning och reflektion (5 min)

- Kort sammanfatta vad som diskuterats under lektionen.
- Fråga eleverna om vad de anser är viktigt för att upprätthålla en stark demokrati.

Aktivitet

Eleverna delas upp i grupper om fyra. Varje grupp ska skapa en digital presentation där de beskriver två olika politiska system (exempelvis Sverige vs. USA) inklusive hur medborgarinflytande ser ut i respektive system. Gruppen ska också reflektera över digitaliseringens påverkan.

Beräknad tidsåtgång: 20 minuter.

Exit-ticket

- Vilka är skillnaderna mellan en demokrati och en diktatur?
En demokrati tillåter medborgarnas deltagande i beslutsfattande, medan en diktatur innebär att makten ligger hos en individ eller en liten grupp utan medborgardeltaktighet.
- Hur kan medborgare påverka politiska beslut?
Genom att delta i val, engagera sig i lokala frågor och använda sociala medier.

- Vad är en av de viktigaste skillnaderna mellan representativ och direkt demokrati?

I representativ demokrati väljer medborgarna representanter som fattar beslut å deras vägnar, medan i direkt demokrati fattar medborgarna själva besluten.

- Ge ett exempel på en positiv aspekt av digitalisering inom politik.
Ökad tillgång till information och lättare kommunikation mellan medborgare och beslutsfattare.

- Vilka utmaningar kan digitalisering stå för i politiken?
Spridning av desinformation och en risk för att alla inte har likvärdig tillgång till digitala verktyg.

Hemläxa

Skriv en analys (ca 300 ord) där du reflekterar över hur digitalisering påverkar din möjlighet att delta i samhällsdebatten. Ange exempel på både positiva och negativa aspekter som du har observerat eller upplevt.

Fördjupningsuppgift

Skriv en uppsats (ca 1500 ord) där du analyserar och jämför demokratins funktion i minst två olika länder, med fokus på medborgarinflytande, politiska system och den roll digitalisering har spelat i dessa sammanhang. Examensarbetet bör inkludera kritisk granskning av källor och olika perspektiv.

Förslag för nästa lektion

Tema: Politiska ideologier och deras inflytande i Sverige

Nästa lektion kan handla om olika politiska ideologier (liberalism, socialism, konservatism, etc.) och hur dessa påverkar det svenska samhället. Det är viktigt för eleverna att förstå dessa ideologier för att kunna analysera och diskutera aktuella politiska frågor och debatter. Fokus bör ligga på att koppla ideologierna till aktuella politiska beslut och händelser.

Förberedelser

- Sammanställ material om olika demokratiska system och medborgarinflytande.
- Förbered frågor för gruppdiskussionerna.
- Förbered presentationsteknik för aktiviteten.

Tags: [Lektion](#)